

РЕШЕНИЕ

№ 42676

гр. София, 19.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав, в
публично заседание на 28.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **8819** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК във вр. § 8 ПЗР на АПК.

Образувано е по жалба на К. С. С., срещу отказ № КЛН25-ВУ51-9/1/17.07.2025г. на кмета на Кметство [населено място].

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с нормите на материалния закон и неговата цел. Изложено е, че в производството по издаване на удостоверение за наследници на починало лице, органът не притежавал компетентност да се произнася по материалноправни въпроси, свързани с правото на наследяване. Дали и по какъв начин се конкурират правата на отделните наследници и кой има право да наследява бил въпрос, който не подлежал да разискване в административната процедура. Жалбоподателката по силата на завещателно разпореждане с цялото движимо и недвижимо имущество на Д. Д. К. е придобила качеството на нейн наследник по силата на чл.16, ал.1 ЗН. След като починалото лице Кръсто М. К. се намирал в родствена връзка с лицето Д. Д. К., то ответникът е бил длъжен да издаде исканото удостоверение за наследници, защото жалбоподателката К. С. С. е наследник по завещание на Д. Д. К.. Ответникът не е изследвал относимите факти и обстоятелства, което е довело до постановяването на един незаконосъобразен акт, в противоречие с чл.10, ал.1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012г. и с целта на закона.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. П. Й., който поддържа оспорването на акта и моли за неговата отмяна, както и за връщане на преписката на ответника за извършване на административната услуга. Претендира присъждане на направените по делото разноски, които възлизат на стойност от 1 010,00 /хиляда и десет/ лева, съгласно приложен списък по чл.80 ГПК.

Ответникът – кмет на Кметство [населено място] не изпраща представител в съдебно заседание. Постъпило е писмено становище на 27.10.2025г., в което се посочва, че е отпаднал правният интерес на К. С. С. от обжалване на акта, тъй като удостоверението за наследници ѝ е било необходимо във връзка с производство по молба-декларация вх. № РПН25-МД94-95/27.06.2025г. за снабдяване с констативен нотариален акт по обстоятелствена проверка. Административната услуга вече е била извършена, като на 13.08.2025г., молбата-декларация е била заверена от кмета на район „П.“ и желанието на жалбоподателката е било удовлетворено. След като процедурата във връзка с която е било поискано издаването на удостоверение за наследници е приключила, то не съществувал правен интерес от оспорване на отказа. Поради тези съображения, ответникът моли производството по делото да бъде прекратено, както и навежда възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на насрещната страна.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод подадено от К. С. С. заявление вх.№ КЛН25-ВУ51-9/17.07.2025г., за издаване на удостоверение за наследници на покойното лице Кръсто М. К., починал на 23.01.1970г., за което е бил съставен акт за смърт № 85/23.01.1970 г. от Столична община.

Представено е към преписката саморъчно завещание, вписано в книгите за вписване вх. рег. № 63118/26.09.2018г., акт № 256, том X, дело № 40305, както и протокол за неговото обявяване от нотариус И. Д. от дата 12.09.2018г. по нот.дело № 76/2018г. Завещанието е направено от Д. Д. К., починала на 27.08.2018г. в полза на К. С. С., като завещателят се е разпоредил с цялото си имущество в полза на жалбоподателката.

Приложено е удостоверение за наследници № 567/01.10.2021г. на покойното лице Кръсто М. К., починал на 23.01.1970г., видно от съдържанието на което Д. Д. К. е починала на 27.08.2018г. и е оставила за свои наследници по закон: 1.А. Д. Т.- брат, починал; 2. Н. А. Т.- племенник; 3. П. А. А.- племенница.

С оспорения акт- отказ № КЛН25-ВУ51-9/1/17.07.2025г., кмета на Кметство [населено място] е отказал предоставяне на административна услуга на жалбоподателката, представляваща издаване на удостоверение за наследници на Кръсто М. К., починал на 23.01.1970г.

В мотивите на отказа е изложено, че искането изхожда от К. С. С., която не е в родствена /кръвна/ връзка с Кръсто М. К.. За да бъде издадено такова удостоверение за наследници, трябвало да се представи съдебно удостоверение или писмено пълномощно от лице в родствена връзка с наследодателя.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера се засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, след като от ответника не са представени писмени доказателства за датата на връчването му. Не е отпаднал правния интерес от оспорване на акта, тъй като снабдяването с удостоверение за наследници не е обвързано единствено и само с образуваната преписка вх. № РПН25-МД94-95/2025г. в Столична община, район „П.“. Всяко лице, което има качеството на наследник, във всеки един момент и без да е необходима конкретна цел, може да поиска да се снабди с удостоверение за наследниците на своя праводател, който документ да съхранява и/или да използва в дадена ситуация, при или по повод доказване на своите права.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на атакувания акт, освен на основанията, посочени от К. С. С. и на всички такива по чл.146 АПК, приема следното:

На първо място, актът е постановен от компетентен орган. Кметовете на общините са отговорни за гражданската регистрация на територията на общината /чл. 4, ал. 3 от ЗГР/, като въз основа на регистъра на населението общинската администрация издава удостоверения /чл. 24, ал. 1 ЗГР/. По смисъла на чл. 2, ал. 1 на Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. „удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация“. С оглед на това и функциите, които са предоставени на кмета на общината по смисъла на чл. 35, ал. 3 ЗГР - длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината, той може да ги възлага с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация. От анализа на тези законови разпоредби се налага изводът, че задължението за попълване и поддържане на регистрите на населението, от които се черпи информация, вкл. и с оглед издаване на удостоверения за наследници, е възложено на администрацията на общината, която се ръководи от кмета на общината /района, кметството/ - чл.46, ал.1, т.6 и т.7 от ЗМСМА. Не се констатира порок на акта по чл.146, ал.1 от АПК.

На второ място, актът е издаден в писмена форма, но не съдържа правното основание за направения отказ, разпоредителна част, пред кой орган и в какъв срок подлежи на оспорване-чл.59, ал.2, т. 4, т.5, т.7 от АПК. Установява се порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който представлява самостоятелно основание за отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/.

На трето място, преценката на органа е направена, без да са били обсъдени релевантните за случая факти и обстоятелства, както и приложените в преписката писмени доказателства. Не е била извършена надлежна проверка на доказателствата, поради което окончателният правен резултат не е в съответствие с действителното правно положение.

На четвърто място, спорът между страните по делото се свежда до съответствие на акта с нормите на материалния закон- чл.146, т.4 от АПК.

Съгласно чл. 1, ал. 3 ЗГР „гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му, в качеството на носител на субективни права като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др.“, като за физическите лица в Република България се основава на данните в актовете за тяхното гражданско състояние и на данните в други актове, посочени в закон /чл. 2, ал. 1 ЗГР/. При това получаването на информация за едно физическо лице, вкл. и за неговите наследници, се извършва въз основа на Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН), представляваща национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях /чл. 100 ЗГР/.

По смисъла на чл. 9 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. „за удостоверяване на наследниците по закон на починало лице се издава удостоверение за наследници по образец“. Производството по издаването на удостоверения за наследници стартира по заявление на наследниците на лицата, за които се отнася, както и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно. Данните от ЕСГРАОН се предоставят на българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят,

а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси /чл. 106, ал. 1, т. 1 ЗГР/, като отказът за предоставянето им подлежи на обжалване по реда и условията на АПК /чл. 107 ЗГР/.

Удостоверението за наследници се издава въз основа на данните, съдържащи се в Национална база данни „Население“ и Локална база данни „Население“, както и на данни от регистрите на актовете за гражданско състояние /чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г./. В регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията -раждане, брак и смърт за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България.

Кръгът на лицата, които могат да искат издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, е изчерпателно очертан в чл. 5, ал. 1 и 2 от Наредбата. В случая, в хода на административното, жалбоподателката К. С. С. е доказала, че е активно легитимирана да претендира, респ. да ѝ бъде издадено удостоверение за наследници на покойния Кръсто М. К..

Със саморъчно завещание от 27.07.2018 г. лицето Д. Д. К. /починала на 27.08.2018г., която е наследник по закон на Кръсто М. К./, е завещала на жалбоподателката К. С. С. „цялото си движимо и недвижимо имущество“, което притежава към момента на смъртта си. Това завещание не се отнася до единично определено имущество, а съдържа разпореждане относно цялото имущество на завещателя, поради което е общо и придава на лицето, в чиято полза е направено качеството на наследник / чл. 16, ал. 1 ЗН/. На това основание следва извода, че К. С. С. има правен интерес от издаването на удостоверение за наследници. Завещателното разпореждане е от 27.07.2018 г., но произвежда своето действие след смъртта на завещателя, настъпила на 27.08.2018г. Заветникът, който има качеството наследник е лице, което не е в родствена връзка с починалия, но получава права и задължения, като на низходящ /т.е. роднина по произход/.

След като се установи, че починалото лице Д. Д. К. се намира в родствена връзка с Кръсто М. К., и че същата има качеството на негов наследник по закон, то административният орган е бил длъжен да издаде удостоверение за наследници, тъй като жалбоподателката К. С. С. се явява наследник по завещание на Д. Д. К.. Жалбоподателката е доказала, че попада в кръга на лицата, които биха могли да искат издаване на удостоверение за наследници, поради което ответникът незаконосъобразно е отказал извършване на търсената административна услуга.

В заключение, съдът приема, че отказът от 17.07.2025г. представлява незаконосъобразен административен акт и поради наличието на основанията по чл.146, т.2, т.3, т.4 АПК, следва да бъде отменен. Съжденията на административния орган не са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно хипотезата на чл.5, ал.1 и ал.2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. Ответникът не доказва изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при постановяване на акта, за да настъпят разпоредените неблагоприятни правни последици за К. С. С.. Преписката следва да бъде върната за ново произнасяне от компетентния орган с указания за издаване на удостоверение за наследници на покойния Кръсто М. К., починал на 23.01.1970г., акт за смърт № 85/23.01.1970г.

При този изход на спора искането на жалбоподателката за присъждане на разноски следва да бъде уважено и да се възстановят същите, които възлизат на стойност от 1 010,00 /хиляда и десет/ лева. За доказването на този размер е представен договор за правна защита и съдействие, осъществена от адв. П. В. Й., както и платежно нареждане за заплатена държавна такса на 26.07.2025г. От ответника е направено възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, което е неоснователно. Съдът след като съобрази мотивите на Решение по дело № С-438/22г. на СЕС, фактическата и правна сложност на спора, приема, че размер от 1 000, 00 /хиляда/ лева е

справедлив и обоснован по смисъла на чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата, както и пропорционален на обема на осъществените правна помощ и съдействие. Този размер е в съответствие с чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. за възнагражденията за адвокатска работа /загл. изм. ДВ. бр.14/18.02.2025г./

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл.173, ал.2 и чл.174 АПК, Административен съд София-град, II-ро отделение, 22-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ № КЛН25-ВУ51-9/1/17.07.2025г. на кмета на Кметство [населено място], Столична община, район „П.“, по жалбата на К. С. С., като:

ВРЪЩА преписката, образувана по заявление вх.№ КЛН25-ВУ51-9/17.07.2025г. на кмета на Кметство [населено място], Столична община, район „П.“, който следва да издаде на К. С. С., удостоверение за наследници на Кръсто М. К., роден на 05.03.1882г., починал на 23.01.1970г., съставен акт за смърт № 85/23.01.1970г.

ОПРЕДЕЛЯ седмодневен срок за произнасяне на ответника, който започва да тече от датата на влизане в сила на съдебното решение.

ОСЪЖДА Столична община, район „П.“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на К. С. С. ЕГН [ЕГН] от [населено място],[жк], [жилищен адрес] сумата от 1 010,00 /хиляда и десет/ лева на основание чл.143, ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК.

Съдия: